

ÖSU
Örnsköldsviks SeniorUniversitet

Program våren 2023

Välkommen till ÖSU!
Mötesplats för vetgiriga veteraner (och andra)

ÖSU är en ideell organisation, vars syfte i huvudsak är att ge föreläsningar i varierande ämnesområden och på akademisk nivå.

Pensionärer är en relativt stor grupp i samhället. Vi har livserfarenhet och med nyvunna kunskaper om modern forskning och teknik, har vi möjlighet att påverka vår samhällsutveckling, såväl inom demokrati som inom kulturlivet.

Man behöver inte vara medlem i föreningen för att gå på föreläsningarna. De är öppna för alla intresserade.

ÖSU har sedan starten 2014 erbjudit 7 – 8 föreläsningar per år och därutöver en del föreläsningsserier.

Tyvärr är vi ytterst sårbara. Föreläsningar står och faller med att föreläsaren finns på plats. Det behövs enbart att ett tåg eller flyg inte startar i tid, för att vi måste ställa in föreläsningen. Därför uppmanar jag alla att gå in på vår hemsida, där vi kan meddela eventuella ändringar.

Tack alla medlemmar, för ert stöd och för att ni ger oss många kloka förslag!

Knut Meidell
Ordförande

Läs mera om våra föreläsningar i denna programkatalog eller på vår hemsida www.seniorovik.se

Information

Lokal

Föreläsningarna hålls i Pingstkyrkans lokal Lasarettsgatan 11 A, Örnsköldsvik om inte annat anges. **Obs!** Innan du går till en föreläsning, ta alltid för vana att titta in på vår hemsida www.seniorovik.se och kontrollera så att föreläsningen inte har blivit inställd av någon anledning. Har du nedsatt hörsel tänk på att försöka sitta i mittsektionen långt fram eller på läktaren.

Ingen föranmälan

Till de vanliga föreläsningarna behövs oftast ingen föranmälan.

Ta gärna med en gäst!

Ta gärna med en god vän eller bekant, pensionär eller blivande sådan till en föreläsning. Man behöver alltså inte vara medlem för att lyssna på en föreläsning.

Hur blir man medlem?

Vill du bli medlem kan du anmäla dig via e-post till seniorovik@gmail.com. Vi behöver: Namn, adress, mobilnummer, postadress och e-post. Du kan också anmäla dig på hemsidan www.seniorovik.se.

Medlemsavgiften är f.n. 100 kr/år. Den betalas till bankgironummer **560-1125** eller via Swish **123 589 13 38**. Glöm inte att ange dina uppgifter: Namn, adress, mobilnummer och e-postadress om du är ny medlem. Som ny medlem bör du betala via bankgiro för att kunna lämna alla uppgifter.

Avgift för föreläsning/kursavgift

Vi tar ut en liten avgift på 50 kr vid varje föreläsning. Är det frågan om en serie av föreläsningar kan avgiften bli högre. Du kan betala kontant eller med Swish.

Hemsida – e-postadress

Vi finns på nätet! Ta för vana att kontrollera om där står något nytt. www.seniorovik.se E-postadress: seniorovik@gmail.com

1/2023

Etableringen av bondesamhället och framväxten av det Mellannorrländska småkungadömet

Föreläsare

Per H Ramqvist

Prof. emeritus in North European Archaeology, Umeå Universitet

Datum och tid

Onsdagarna (obs!) 11, 18, 25 januari kl. 09.30 – 11.30 och onsdagen den 1 februari 2023, kl. 09.30 - 11.30.

Begränsat antal platser!

Innehåll/Presentation

Per har publicerat många artiklar och skrifter under sin tid som arkeolog. Han har arbetat med många forskningsprojekt mycket av arbetet har varit i Norrland och Höga kusten. Inte minst Gene fornby som han ansvarade för, grävde ut och dokumenterade fynden.

Har också bearbetat materialet från Högom utanför Sundsvall, som bl. a. omfattar en av de rikaste gravarna i Nordeuropa från folkvandringstiden. Har också undersökt Arnäsbacken, Sveriges nordligaste gård från den yngre järnåldern.

Lokal

Kempesalen, Järnvägsgatan 6, Örnsköldsvik.

Avgift

300 kr.

Obs! Betalning via Swish eller bg (se sidan 2) senast den 31 december 2022.

Observera att inbetalningen gäller som anmälan och att antalet platser är begränsat.

Kontaktperson

Agneta Grundberg, 070-309 59 48, grundberg7@telia.com

2/2023

Alzheimer, demens och minnet

Föreläsare

Maria Meidell

F.d. geriatriker och chefläkare, Örnsköldsviks sjukhus.

Datum och tid

Torsdagen den 19 januari 2023, kl. 13.00 – 15.00

Innehåll/Presentation

Demens är en av våra stora folksjukdomar och är också en av de sjukdomar som man ser ökar kraftigt nu när det stora antalet personer som föddes på 1940-talet uppnår hög ålder. Utvecklingen av välfärden, de medicinska landvinningarna och förändringar i livsstil och levnadsmönster gör också att allt fler blir äldre och därmed har en ökad risk att drabbas av olika typer av demenssjukdomar. Samtidigt är demens en sjukdom förknippad med många fördomar, tankarna på att drabbas av demens kan ofta ge oro och kanske till och med ångest, både för ens egen del men även för anhöriga/närstående.

Demenssjukdomar kan med dagens kunskap inte botas men nyare och mer aktiv forskning har gjort att det nu finns symtomlindrande behandling samtidigt som man har alltmer kunskap om icke-medicinska insatser som kan öka livskvalitet och ge trygghet i omvårdnaden.

Föreläsningen kommer att beskriva de vanligaste demenssjukdomarna men även ge en orientering i vad minnet är egentligen och hur vi på bästa sätt kan tillvarata våra minnesförmågor så att vi kan leva aktivt även upp i hög ålder.

Lokal

Pingstkyrkan, Lasarettsgatan 11 A, Örnsköldsvik.

Avgift

50 kr.

Kontaktperson

Margita Åberg, 070-325 36 77, margita.aberg@hotmail.com

3/2023

Tonsättaren Fredrik Högberg med många järn i elden

Föreläsare

Fredrik Högberg

Tonsättare, fil. lic. i musikalisk gestaltning vid Luleå tekniska universitet.

Datum och tid

Torsdagen den 23 februari 2023, kl. 13.00 – 15.00.

Innehåll/Presentation

Fredrik Högberg studerade komposition vid Musikhögskolan i Piteå och avlade licentiatexamen (fil. lic.) vid Luleå Tekniska Universitet. Sedan 2015 undervisar han i komposition vid Musikhögskolan i Piteå.

Han har erhållit ett stort antal priser och utmärkelser, bl.a. Rosenborg-Gehrmans tonsättarstipendium, Västernorrlands landstings kulturpris, Norrlandsförbundets kulturpris, Sten Broman-priset, har nominerats till Nordiska Rådets musikpris och även till Svenska Musikförläggares musikpris,

Fredrik Högberg har komponerat verk för soloinstrument, kammarmusik, filmmusik, verk för orkester, soloinstrument och orkester, balettmusik, vokalmusik, körmusik, sång med kammarensemble, kör och orkester. Se även Fredrik Högberg – Wikipedia. Till sist, icke att förglömma, hans insatser med Rockbåten och Nylands Järn.

Lokal

Pingstkyrkan, Lasarettsgatan 11 A, Örnsköldsvik.

Avgift

50 kr.

Kontaktperson

Peter Blomqvist, 070-340 64 50, blomqvist.p@telia.com

4/2023

Typ 2-diabetes-epidemiologi (sjukdomsförekomst) och behandling

Föreläsare

Olov Rolandsson

Professor emeritus, institutionen för folkhälsa och klinisk medicin, Umeå universitet.

Datum och tid

Torsdagen den 30 mars 2023, kl. 13.00 – 15.00.

Innehåll/Presentation

Senior professor Olov Rolandsson vid Umeå universitet som har lång erfarenhet som läkare och forskare, kommer att sprida ett hoppfullt budskap gällande behandling och risken för komplikationer gällande typ 2-diabetes i Sverige.

Det har hänt mycket positivt de senaste decennierna men det kvarstår några utmaningar vilket även kommer att beröras vid föreläsningen.

Lokal

Pingstkyrkan, Lasarettsgatan 11 A, Örnsköldsvik.

Avgift

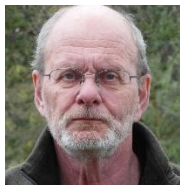
50 kr.

Kontaktperson

Knut Meidell, 070-546 77 54, knut.meidell@gmail.com

5/2023

Är vi ensamma i universum?

Föreläsare

Karl Göran (KG) Karlsson

Professor emeritus i fysikens didaktik.

Datum och tid

Torsdagen den 27 april 2023, kl. 13.00 – 15.00.

Innehåll/Presentation

Sedan länge har människor spekulerat om vad som finns bortom det välkända. När vår världsbild successivt utvidgats har frågan om liv utanför jorden blivit alltmer aktuell.

Med hjälp av alltmer avancerade instrument och ökade kunskaper kan frågan numera studeras vetenskapligt, och kanske kommer vi snart att få ett svar på denna stora fråga.

Lokal

Pingstkyrkan, Lasarettsgatan 11 A, Örnsköldsvik.

Avgift

50 kr.

Kontaktperson

Margita Åberg, 070-325 66 77, margita.aberg@hotmail.com

Styrelse

Ordf.	Knut Meidell	knut.meidell@gmail.com 070-546 77 54
V. ordf.	Agneta Grundberg	grundberg7@telia.com 070-309 59 48
Kassör	Elsy Sjöberg	elsy.sjoberg@telia.com 070-384 86 26
Sekr.	Ing-Marie Nilsson	ingmarie_bmnilsson@hotmail.com 070-191 69 07
Ledamot	Karin Nordin	karin.m.b.nordin@telia.com 070-251 61 20
Ledamot	Margita Åberg	margita.aberg@hotmail.com 070-325 36 77
Ledamot	Erik Hägglund	hagglund.erik17@gmail.com 070-582 99 94
Ledamot	Peter Blomqvist	blomqvist.p@telia.com 070-340 64 50

Programråd

Programrådet består av ledamöter ur styrelsen. Sammankallande är Margita Åberg.

Årsmöte 2023

Tid och plats

Torsdagen den 16 mars 2023, kl. 16.00, Bruksgården i Domsjö.
När du deltar vid årsmötet har du möjlighet att påverka föreningens framtid. Kom gärna med förslag och idéer till förändringar.

Har du förslag till funktionärer i föreningen? Kontakta då valberedningen, sammankallande: Ginger Wedin, 070-246 12 20, wedin.ginger@gmail.com

ÖSU får ett bidrag från Folkuniversitetet för föreläsare som minst har doktorerat och som föreläser i aktuellt ämne.

Kunskap förändrar

Folkuniversitetet är ett oberoende studieförbund utan vinstintressen. Vi bedriver vuxenutbildning och utvecklar människor genom kunskap och skapande. Vi finns över hela landet.

Universiteten skapade Folkuniversitetet

Folkuniversitetet växte fram ur universitetsvärldens studieledarföreningar som arrangerade studiecirklar för den breda allmänheten. Än idag har vi ett nära samarbete med universitet och högskolor.

Folkbildning och vuxenutbildning

Folkuniversitetet är ett studieförbund som bedriver folkbildning och vuxenutbildning på ett 100-tal orter i Sverige. Vi uppbär statsbidrag för de delar av verksamheten som är folkbildningsarbete. Folkuniversitetet drivs i stiftelseform och utan vinstintresse. Folkuniversitetet är partipolitiskt obundet och fristående från religiösa och fackliga intressen.

Vi är oberoende

Det finns inga politiska, religiösa eller kommersiella intressen som styr Folkuniversitetet. Det innebär att vi är fria att utforma vår verksamhet utan hänsyn till särintressen. Överskott återinvesteras alltid i organisationen.

Vi förnyar oss – ständigt

Folkuniversitetet erbjuder kurser, utbildningar och föreläsningar som bidrar till utveckling och lärande i takt med att världen och samhället förändras. Vi förnyar oss genom att pröva nya vägar, utveckla våra utbildningsformer och använda modern pedagogik.

Individen i centrum

När vi planerar och genomför vår verksamhet utgår vi alltid från individens behov. Våra deltagare är frågvisa, intresserade och tror – precis som vi – på kunskapens kraft att förändra.

Ett vetenskapligt förhållningssätt

Vi har ett nära samarbete med universiteten. Kurserna och det pedagogiska tänkandet präglas av ett vetenskapligt förhållningssätt och av vår framväxt ur den akademiska världen.

Internationellt perspektiv

Internationella kunskaper och erfarenheter utvecklar och berikar vår verksamhet i Sverige. Idéer och inspiration får vi bland annat genom samarbetet med våra skolor i Europa och genom vårt engagemang i internationella nätverk.

Organisation

Folkuniversitetet består av fem olika stiftelser med säte i Lund, Göteborg, Stockholm, Uppsala och Umeå. Därtill finns ett gemensamt förbundskansli. I våra styrelser sitter representanter från universitetet, studentkårerna och Folkuniversitetsföreningen.

Region Norr

Folkuniversitetet Region Norr bedriver folkbildning och vuxenutbildning i 26 kommuner i Västerbotten, Norrbotten, Västernorrland och Jämtlands län. Region Norr har ett kansli i Sundsvall.

Regional och nationell samordning

Verksamheten består även nationella och regionala samordningskonferenser, där man diskuterar aktuella företeelser, presenterar sin förening, ger och tar råd om föreläsningssämen, föreläsare, resor och annat.

Nationell samordningskonferens: Den 13 – 15 maj 2016, Stockholm.

Tema ”*Leva hela livet*”.

Huvudtalare: Bodil Jönsson ”*Leva hela livet.*”

Regional konferens: Den 29 september 2017 ansvarade Sollefteå

Senioruniversitet för konferensen på Österåsens Hälsohem.

Vid en regional konferens har man möjlighet att utbyta erfarenheter av olika slag, ge varandra tips om goda föreläsare och ämnen och så vidare.

Nationell samordning konferens; Den 18 – 20 maj 2018 stod UMSE, Umeå

Senioruniversitet värd för konferensen på Umeå Folkets Hus.

En av talarna: Sverker Sörlin, professor of Environmental History, KTH, Ordförande Folkuniversitetet.

Tema: *Angår oss antropocen?*

Pandemin inställde den planerade konferensen i Visby. Därefter har man arrangerat tre digitala möten, två 2020 och ett i maj 2021.

Regional konferens: Den 20 september 2019 var det ÖSU:s tur att arrangera konferensen på Brux Konferens i Domsjö.

Motton för konferensen var:

→ *Kunskapen är en skattkista* → *Övning är nyckeln till den.* → *Lev för att lära så lär du dig att leva.* → *Nyfikenhet är lärandets ursprung.* → *Det näst bästa efter att veta något är att veta hur man ska ta reda på det.*

Örnsköldsviks SeniorUniversitet
i samarbete med

Folkuniversitetet

SiS, SUS, HPU, ÖSU, ÖPU, UMSE, NorrSen

Förkortningarna ovan gäller pensionärs- och senioruniversiteten i norra regionen: Sollefteå, Sundsvall, Härnösand, Örnsköldsvik, Östersund, Umeå och Norrbotten.

Hemsida: www.seniorovik.se

E-post: seniorovik@gmail.com

Bankgiro: **560-1125**

Swish: **123 589 13 38**